

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Ing. Venduly Sochorové a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové ve věci

žalobce a): O. K.

žalobkyně b): L. K.

oba zastoupeni Mgr. J. Š.

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, Brno

za účasti osob zúčastněných na řízení:

1. prof. O. L., CSc.

2. městys Vranov nad Dyjí,

sídlem Náměstí 21, Vranov nad Dyjí

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 2. 2016, č. j. JMK 27160/2016, sp. zn. S-JMK 12531/2016/ODOS,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 24. 2. 2016, č. j. JMK 27160/2016, sp. zn. S-JMK 12531/2016/ODOS, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům na náhradě nákladů řízení částku 6 000 Kč, k rukám jejich zástupce Mgr. J. Š., bytem V. t. 3255/72, Z., do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V projednávané věci jde o omezení veřejného přístupu na veřejně přístupnou účelovou komunikaci v k. ú. Vranov nad Dyjí.
2. Úřad městyse Vranov nad Dyjí jako silniční správní úřad rozhodnutím ze dne 15. 12. 2015, č. j. VRAND 2013/2015, sp. zn. SVRAND 44/2015, rozhodl, že veřejný přístup na veřejné účelové komunikaci nacházející se na pozemku p. č. x v k. ú. Vranov nad Dyjí se podle § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, omezuje, a to pro všechna motorová vozidla s celkovou hmotností přesahující 3,5 t.
3. Odvolání žalobců proti rozhodnutí silničního správního úřadu žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

II. Shrnutí obsahu žaloby

4. Žalobci napadli rozhodnutí žalovaného žalobou. Domnívají se, že rozhodnutí nevychází z dostatečně zjištěného skutkového stavu věci. Důvody omezení přístupu jsou postaveny na nepodložených a neexistujících předpokladech. Námitky žalobců ani navrhané důkazy nebyly řádně vypořádány. Rozhodnutí žalovaného je proto nepřezkoumatelné.
5. Na výzvu soudu žalobci své podání doplnili. Zopakovali, že napadené rozhodnutí není v souladu se skutečným stavem věci. Správní orgán prvního stupně rozhodl, že konstrukce vozovky na parc. č. x neodpovídá zatížení vyšších tonáží vozidel. Tato vozidla poškozují vozovku, která je ve vlastnictví městyse Vranov nad Dyjí. Špatný technický stav byl projednán s firmou, která provádí opravy komunikací v obci; ta není schopna údajně z důvodu složitosti terénu a šířky vozovky zajistit opravu tohoto úseku komunikace. Podle žalobců si správní orgán touto cestou „vyřizuje účty“ s žalobci. Odůvodnění žádosti o omezení přístupu nemá oporu ve znaleckých posudcích. Silniční správní úřad nemá statistické přehledy o počtu a tonáži vozidel, která ročně projedou po této komunikaci. Předmětná komunikace slouží výlučně pro potřeby chůze a jízdy žalobců a O. L., osoby zúčastněné na řízení č. 1. Jediné vozidlo nad 3,5 tuny, které komunikací dva až třikrát ročně projede, je vozidlo žalobců, jímž dováží tuhá paliva a zajišťují odvoz jímky.
6. Úsměvné je podle žalobců i tvrzení o nemožnosti zajistit opravu vozovky. Vlastník nepředložil jediný důkaz o odmítnutí opravy komunikace. Pokud by jedna společnost opravu odmítla, je nutné jednat s jinými společnostmi. Např. COLAS CZ, a. s. ve Znojmě potvrdila, že vozovku lze opravit. Správní orgány nevycházely z objektivního skutkového stavu. Nezohlednily, že více než 70 % vozovek ve Vranově nad Dyjí je ve stejném stavu jako předmětná účelová komunikace, jsou zatěžovány daleko více, ale zůstávají bez dopravního omezení.

7. Žalobci ve správním řízení navrhovali provedení důkazů pro objektivní zjištění skutkového stavu, ale silniční správní úřad jim nevyhověl. Konkrétně požadovali zpracování studie pro posouzení četnosti a zátěže vozidel, posouzení vlivu těžkých vozidel na obytnou zástavbu, vypracování posudku vlivu dynamických účinků dopravy v návaznosti na poškození okolních objektů a infrastruktury, technické posouzení účelové komunikace, předložení stanoviska od vedoucího technického úseku krajské správy a údržby silnic, vyjádření místně příslušného dopravního inspektorátu. Uvedené návrhy důkazů správní orgány nepřijaly ani se řádně nezabývaly námitkami žalobců.
8. Silniční správní orgán rozhodnutí o omezení přístupu založil na závěru, že vlastník znaleckým posudkem a rozhodnutím Policie ČR prokázal svůj oprávněný zájem. Uvedené důkazy jsou podle žalobců pro závěr o nutnosti omezit veřejný přístup nedostatečné.
9. Žalobci dále zdůraznili, že předmětná účelová komunikace pokračuje i na pozemky parc. č. st. x, parc. č. x a parc. č. x. Vozovka zpevněného povrchu jízdního pásu na výše uvedených parcelách tvoří jeden funkční celek. Neodpovídá-li zatížení vyšších tonáží vozidel komunikace na pozemku p. č. x, nemůže tomuto zatížení odpovídat ani konstrukce vozovky na ostatních parcelách. Pozemní komunikace na parc. č. x slouží ke spojení nemovitostí č. p. X (rodinný dům ve vlastnictví osoby zúčastněné na řízení č. 1) a č. p. X (rodinný dům ve vlastnictví žalobců). Dále již nikam nepokračuje a končí. Je tedy zřejmé, že omezení přístupu na veřejnou účelovou komunikaci má bezprostřední a výlučný dopad pouze na žalobce, kteří svůj rodinný dům obývají celoročně a nemají k němu jinou možnost přístupu. Osoba zúčastněná na řízení č. 1 obývá rodinný dům jen v létě, cca 2 měsíce. Žalobci mají za to, že omezení přístupu je vyústěním sousedských sporů mezi žalobci a osobou zúčastněnou na řízení č. 1, případně sporů se silničním správním úřadem, neboť žalobci se na silniční správní úřad opakovaně obraceli s žádostí o zajištění průjezdnosti vozovky.
10. K dokreslení situace žalobci předložili fotografie z roku 2010 a výpisy z katastru nemovitostí dokládající vedení komunikace i na dalších pozemcích.
11. V doplnění žaloby ze dne 22. 7. 2016 žalobci dále zmínili, že v prosinci 2015 umístil silniční správní úřad na účelovou komunikaci na parc. č. x dopravní značku, kterou omezil veřejný přístup pro vozidla nad 3,5 tuny a umístil zde dodatkovou tabulku, že se vozovka v zimě neudrzuje. Úseky místních komunikací, na nichž se nebude provádět zimní údržba, však nebyly vymezeny v souladu s § 27 odst. 5 zákona o pozemních komunikacích. Nebylo vydáno nařízení, kde by byl vymezen výčet vozovek vyňatých ze zimní údržby. Žalobcům jako důchodcům hrozí v zimě nebezpečí úrazu. Zaměstnanec městyse, který odklízel sníh, se svažitostí vozovky problém neměl a je ochoten ji i nadále v zimě udržovat.
12. Žalobci zopakovali, že jejich námitky nebyly v prvostupňovém rozhodnutí ani v rozhodnutí žalovaného řádně vypořádány. Posouzení místní účelové komunikace zpracované Ing. V. nemůže být použito, neboť Ing. V. nemá oprávnění pro dopravní stavby, ale pro stavby pozemní. Nepravdivé je rovněž prohlášení vlastníka komunikace, že opravu vozovky nelze provést. Silniční správní úřad odmítl posoudit vliv motorových vozidel s hmotností přesahující 3,5 tuny na obytnou zástavbu a posouzení vlivu nárůstu dopravy. Průjezd nákladního vozidla 2-3krát ročně nemůže ovlivnit statiku přilehlých nemovitostí. Žalobci navrhovali rovněž posouzení vlivu dynamických účinků dopravy. Žalobci nespochybňují, že vozovka nesplňuje technické podmínky pro připojování

sousedních komunikací. Nelze však přehlížet, že vozovka zde existuje již od první republiky a shodné parametry má i většina jiných vozovek ve Vranově nad Dyjí, které jsou zatěžovány daleko více, nicméně zůstaly bez dopravního omezení.

13. S ohledem na shora uvedené žalobci navrhli, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil, věc mu vrátil k dalšímu řízení a přiznal žalobcům náhradu nákladů řízení.

III. Osoby zúčastněné na řízení

14. Přípisem ze dne 8. 8. 2016 městys Vranov nad Dyjí soudu sdělil, že v řízení hodlá uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení.
15. Obdobně O. L. dne 16. 8. 2018 soudu sdělila, že uplatňuje práva osoby zúčastněné na řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

16. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Konstatoval, že silniční správní úřad vyhověl žádosti vlastníka komunikace o omezení veřejného přístupu na účelovou komunikaci, neboť to bylo nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů vlastníka. Žalovaný při přezkumu prvostupňového rozhodnutí postupoval v souladu se zákonem. Podaná žaloba podle něj není důvodná.
17. V rámci odvolacího řízení se žalovaný zabýval všemi uplatněnými námitkami. Vycházel z postoupeného spisového materiálu správního orgánu prvního stupně a z vyjádření ostatních účastníků řízení. Přezkoumal soulad prvostupňového rozhodnutí, i řízení, které jeho vydání předcházelo, s právními předpisy v rozsahu odvolacích námitek. Ztotožnil se se závěry správního orgánu prvního stupně, že omezení veřejného přístupu na účelovou komunikaci je důvodné.
18. K námitce nedostatečnosti podkladů ohledně zatížení konstrukce vozovky vozidly s vyšší tonáží, resp. námitce o nutnosti disponovat statistickými přehledy o počtu a tonáži vozidel ročně projíždějících po komunikaci, žalovaný odkázal na příslušnou část napadeného rozhodnutí, v němž se obdobnou námitkou zabýval.
19. Dále žalovaný zdůraznil, že silniční správní úřad byl vázán rozsahem předmětu žádosti. Nebyl oprávněn rozhodovat o sousedních pozemcích, na nichž účelová komunikace pokračuje. Vzhledem k tomu, že v předmětné věci šlo o řízení o omezení přístupu na účelovou komunikaci dle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, nikoliv o řízení dle § 142 správního řádu o určení právního vztahu, nebylo nutné zabývat se otázkami, kde tato komunikace končí. V projednávané věci se jednalo o veřejně přístupnou účelovou komunikaci, to však neznamená, že by v řízení o omezení přístupu na ni měla být jednostranně zvýhodňována veřejnost vůči vlastníkovvi komunikace. Uvedené ustanovení chrání zejména zájmy vlastníka komunikace, který je omezen již obecným užíváním komunikace veřejností.
20. Pro danou věc je podle žalovaného irelevantní otázka povinnosti zimní údržby na této komunikaci. Nejednalo-li se o silnici nebo místní pozemní komunikaci, vlastník tuto povinnost nemá.
21. Co se týče navrhovaných důkazů, zde se žalovaný ztotožnil se silničním správním úřadem, že nebylo nutné navrhované důkazy provádět. Podle žalovaného z § 7 odst. 1 zákona o

pozemních komunikacích vyplývá, že je na uvážení správního orgánu, z čeho bude při posuzování oprávněnosti požadavku na omezení přístupu vycházet.

22. Žalovaný uzavřel, že v předmětném řízení shledal nutnost ochrany oprávněného zájmu městyse Vranov nad Dyjí, coby vlastníka části veřejně přístupné účelové komunikace nacházející se na pozemku p. č. x v k. ú. Vranov nad Dyjí. Bylo zjištěno, že vlivem užívání předmětné komunikace vozidly s vyšší tonáží se kvalita povrchu této komunikace v průběhu času zhoršovala, čímž byl znehodnocován majetek městyse. V řízení nebylo rozhodnuto o úplném zamezení provozu na komunikaci, ale pouze o omezení vjezdu některých vozidel. Žalovaný tak napadené rozhodnutí nepovažuje za neobvyklé ani nadměrně zasahující do práv uživatelů – široké veřejnosti.
23. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.

V. Replika žalobců

24. V replice ze dne 25. 1. 2018 žalobci zopakovali, že žalovaný neprokázal nezbytnou nutnost omezení veřejného přístupu k ochraně oprávněných zájmů vlastníka. V řízení nebylo prokázáno poškozování majetku ve vlastnictví městyse Vranov nad Dyjí. Nemůže tak být narušena ochrana jeho oprávněných zájmů. Soud je povinen posoudit, zda omezení veřejného přístupu proběhlo v souladu se zákonem a zda není ve vztahu k žalobcům zjevně nepřiměřené a nepředstavuje reálné porušení jejich vlastnického práva či práva na příznivé životní prostředí.
25. Žalobci jsou nuceni sami odstraňovat sněh z přístupové komunikace ke svému obydlí, svážet každých 14 dnů popelnice pod kopec, vozit náklad pevného paliva kolečkem do strmého kopce. Nemohou si rovněž vyvážet cisternou jímku. Napadeným rozhodnutím došlo ke zkrácení žalobců na jejich vlastnickém právu a k degradaci hodnoty jejich nemovitostí.

VI. Posouzení věci soudem

26. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Ověřil, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (*ex officio*), a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného.
27. Dospěl k závěru, že **žaloba je důvodná**.
28. Soud rozhodl o žalobě v souladu s § 51 odst. 1 a 2, § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. bez nařízení jednání.
29. Podstatou projednávané věci je zákonnost, resp. proporcionalita rozhodnutí o omezení veřejného přístupu na veřejně přístupnou účelovou komunikaci na pozemku p. č. x v k. ú. Vranov nad Dyjí podle § 7 odst. 1 věta druhá zákona o pozemních komunikacích.

VI. A) Skutkové okolnosti případu

30. Ze správního spisu vyplynuly následující skutečnosti.
31. Vlastník účelové komunikace dne 24. 6. 2015 požádal silniční správní úřad o omezení provozu na účelové komunikaci p. č. x, „*umístěním dopravní značky zákaz vjezdu všech*

motorových vozidel nad 1,2 tuny“ s odůvodněním: „konstrukce vozovky neodpovídá zatížení vyšších tonáží vozidel. Vozidla s větší tonáží poškozují vozovku, která je ve vlastnictví Městyse Vranov nad Dyjí. Špatný technický stav byl projednán s firmou, která provádí opravy místních a účelových komunikací v obci, a ta z technických důvodů není schopna provádět opravu úseku této komunikace (složitost terénu, šířka vozovky).“

32. K žádosti bylo připojeno Posouzení místní účelové komunikace – posouzení vhodnosti pro provoz těžké dopravy zpracované Ing. J. V., autorizovaným inženýrem pro pozemní stavby, A-PROJEKT s. r. o. V posudku je uvedeno: *„Jedná se o místní účelovou komunikaci, původně prašná „polní cesta“, která byla z technického hlediska dodatečně upravena – zpevněná – šterkovou vrstvou prolitou živicí. Dle současného technického stavu nelze předpokládat, že komunikace byla prováděna dle zásad silničního stavitelství s podkladními vrstvami a byla dimenzována na jakoukoliv zátěž.“* Závěry posudku jsou následující: *„Hodnocená místní účelová komunikace není vhodná pro provoz těžkých vozidel – max. osobní vozidla; Před vjezdem na „komunikaci“ by měla být umístěna výstražná „cedule“, že na komunikaci se nelze otáčet ani míjet protijedoucí vozidlo, provoz omezit jen pro vlastníky přilehlých nemovitostí.“*
33. Přípisem ze dne 20. 7. 2015, č. j. KRPB-173843-1/ČJ-2015-061306, se k žádosti vyjádřila Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje. Uvedla: *„S omezením veřejného užívání – zákaz vjezdu vozidel přesahujících 3,5 t souhlasíme. Omezení je v souladu se statickým posudkem pozemní komunikace, vypracované firmou A-Projekt s. r. o.“*
34. Rozhodnutím ze dne 29. 7. 2015, č. j. VRAND 1263/2015, sp. zn. SVRAND 44/2015, silniční správní úřad veřejný přístup na veřejné účelové komunikaci nacházející se na pozemku p. č. x v k. ú. Vranov nad Dyjí omezil. Současně rozhodl o umístění dopravní značky B1 (zákaz vjezdu všech motorových vozidel) s dodatkovou tabulkou E5 (celková hmotnost 3,5 t). Žalovaný citované rozhodnutí k odvolání žalobců rozhodnutím ze dne 6. 11. 2015, č. j. JMK 136924/2015, sp. zn. S-JMK 114682/2015/ODOS, zrušil a věc vrátil silničnímu správnímu úřadu k dalšímu řízení. Uložil mu, aby se mj. řádně vypořádal s návrhy důkazů předloženými žalobci.
35. V novém řízení silniční správní úřad rozhodnutím ze dne 15. 12. 2015, č. j. VRAND 2013/2013, sp. zn. SVRAND 44/2015, opětovně omezil veřejný přístup na veřejné účelové komunikaci nacházející se na pozemku p. č. x v k. ú. Vranov nad Dyjí, a to pro všechna motorová vozidla s celkovou hmotností přesahující 3,5 t. Odvolání žalobců proti v pořadí druhému rozhodnutí silničního správního úřadu žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl.

VI. B) Námitka nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného

36. Žalobci v první řadě žalovanému a potažmo i správnímu orgánu I. stupně vyčítali, že se řádně nevypořádal s důkazy, které navrhovali ve správním řízení.
37. K tomu soud zdůrazňuje, že správní orgány nejsou povinny provést všechny navržené důkazy, svůj postup však musí náležitě odůvodnit [např. nálezy Ústavního soudu ze dne 16. února 1995, sp. zn. III. ÚS 61/94 (N 10/3 SbNU 51), a ze dne 12. června 1997, sp. zn. III. ÚS 95/97 (N 76/8 SbNU 231)]. Silniční správní úřad na straně 2 – 4 rozhodnutí ze dne 15. 12. 2015 popsal, z jakých důvodů považuje provádění důkazů za nadbytečné. Měl za to, že důkazy shromážděné ve správním řízení postačují pro rozhodnutí o omezení veřejného přístupu. Obdobně žalovaný na stranách 10 – 14 napadeného rozhodnutí

odůvodnil, proč provádění navrhovaných důkazů není nezbytné. V projednávaném případě se žalovaný i správní orgán I. stupně k návrhům důkazů vyjádřili a snesli argumenty, proč důkazy neprováděli.

38. Námitka nepřezkoumatelnosti tak není důvodná.

VI. C) Námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu

39. Žalobci v podané žalobě dále namítali nedostatečně zjištěný skutkový stav věci a z toho vyplývající nezákonnost rozhodnutí o omezení veřejného přístupu.
40. Podle § 7 odst. 1 věta druhá zákona o pozemních komunikacích „[p]říslušný silniční správní úřad obecního úřadu obce s rozšířenou působností může na žádost vlastníka účelové komunikace a po projednání s Policií České republiky upravit nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů tohoto vlastníka.
41. Z citovaného ustanovení vyplývá, že omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci lze jen na žádost vlastníka a pokud je to nezbytně nutné k ochraně jeho oprávněných zájmů.
42. Vlastník účelové komunikace je povinen v žádosti uvést, „proč je omezení veřejného přístupu nezbytné k ochraně jeho oprávněných zájmů (a o které zájmy jde), a dále by měl navrhnout, v jaké míře a jakou formou by měl silniční správní úřad veřejný přístup omezit. Podáním žádosti je zahájeno správní řízení, o němž musí silniční správní úřad vyrozumět ostatní účastníky - kromě vlastníka jimi budou též vlastníci nemovitostí, pro něž daná účelová komunikace plní nutnou komunikační potřebu, neboť jejich práva mohou být rozhodnutím přímo dotčena (...). Při posouzení žádosti by měl úřad nejprve zhodnotit, zda jsou dány podmínky pro omezení veřejného přístupu, tedy zda je jeho omezení pro ochranu oprávněných zájmů vlastníka skutečně nutné. (...). Po vyhodnocení nezbytnosti omezení posoudí úřad dále, jaký rozsah omezení ochrana dotčených zájmů vyžaduje. Přitom musí vzít v úvahu též oprávněné zájmy vlastníků dotčených nemovitostí, k jejichž zpřístupnění daná účelová komunikace slouží“ (srov. ČERNÍNOVÁ, M. a kol. *Zákon o pozemních komunikacích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015).
43. Z judikatury vyplývá, že vlastnické právo vlastníka účelové komunikace (městyse Vranov nad Dyjí) požívá ústavní ochrany, ovšem obdobná úroveň ochrany musí být poskytnuta i vlastnickým právům osob využívajících komunikaci k přístupu k jejich pozemkům a stavbám, tedy právo žalobců na zajištění přístupu k předmětu jejich vlastnictví, aby mohli své nemovitosti vůbec užívat (přiměřeně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2010, č. j. 5 As 3/2009-76).
44. V řízení o omezení veřejného přístupu na účelovou komunikaci dle § 7 odst. 1 věta druhá zákona o pozemních komunikacích je nutné zvažovat a poměřovat práva a oprávněné zájmy vlastníka komunikace a osob komunikaci využívajících k zajištění přístupu k jejich vlastnictví, a zohlednit případné změny ve způsobu užívání komunikace, k nimž došlo od okamžiku, kdy byla komunikace věnována obecnému užívání (§ 19 zákona o pozemních komunikacích). V tomto smyslu je silniční správní orgán povinen zjišťovat skutkový stav. Pokud veřejně přístupná účelová komunikace v minulosti vznikla a vlastník dal souhlas s jejím užíváním veřejností – věnoval ji obecnému užívání, lze následně rozsah užívání omezit jen ve výjimečných případech, je-li to nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů vlastníka. Typicky bude žádost o omezení veřejného přístupu úspěšná v případě, že

dojde ke změnám ve způsobu obecného užívání komunikace veřejností, s nimiž v době věnovacího aktu (v doby, kdy udělil s obecným užíváním komunikace souhlas) vlastník či jeho předchůdce nepočítal. Vlastník se oprávněně může domáhat omezení narůstajícího užívání účelové komunikace do rozsahu odpovídajícího dřívějšímu účelu a záměru.

45. Žalobci namítali, že skutkový stav byl v řízení zjištěn nedostatečně a že provedené důkazy neprokazují, že by omezení přístupu na komunikaci bylo nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů vlastníka. Soud tedy hodnotil, zda správní orgány v předcházejícím správním řízení zjistily skutkový stav dostatečně.
46. Oprávněné zájmy vlastníka účelové komunikace, pro jejichž ochranu je nezbytně nutné veřejný přístup omezit, musí být ve správním řízení řádně prokázány. Nepostačí pouhé tvrzení vlastníka účelové komunikace, že jsou jeho oprávněné zájmy veřejným přístupem na komunikaci poškozovány, ale takové tvrzení musí být řádně důkazně podloženo (srov. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 2. 5. 2017, č. j. 59 A 68/2016-58).
47. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že oprávněné zájmy vlastníka komunikace spočívají v právu vlastnit nemovitou věc, která nebude veřejností neúměrně znehodnocována. Skutečností odůvodňující omezení obecného užívání podle žalovaného bylo „*nadměrné užívání a přetěžování účelové komunikace těžkými vozidly, na základě kterého dochází k poškozování majetku samotného jejího vlastníka*“ (srov. strana 12 napadeného rozhodnutí). Uvedený závěr žalovaný dovodil z Posouzení místní účelové komunikace zpracované A-Projekt a z vyjádření Policie ČR.
48. Soud se neztotožňuje se závěry správních orgánů, že ve správním řízení bylo prokázáno, že dochází k poškozování oprávněných zájmů vlastníka. Žádost vlastníka o omezení veřejného přístupu byla podána z důvodu, že „*vozidla s větší tonáží poškozují vozovku*“ a že vozovku nelze opravit. Z odborného posouzení vyplynulo, že „*komunikace není vhodná pro provoz těžkých vozidel – max. osobní vozidla*“. Tvrzení vlastníka o poškozování vozovky obsažené v žádosti o omezení veřejného přístupu v důsledku vysokotonážní dopravy nebylo v řízení prokázáno. Z Posouzení zpracovaného společností A-Projekt vyplývá toliko skutečnost, že komunikace není vhodná pro provoz těžkých vozidel, nikoliv, že by docházelo k jejímu poškozování právě v důsledku provozu těchto vozidel. Ani z vyjádření Policie ČR takový závěr nelze učinit. Důkazy shromážděné ve správním řízení tak neposkytují oporu pro závěr, že oprávněné zájmy vlastníka jsou poškozovány pohybem vozidel přesahujících 3,5 tuny po komunikaci (viz shora citovaný rozsudek č. j. 59 A 68/2016-58). Nebylo rovněž prokázáno, že by současný stav vozovky nebylo možné opravit. Obecné tvrzení vlastníka, že oslovená společnost zabývající se opravami vozovek odmítla předmětnou komunikaci opravit, nesvědčí o tom, že komunikaci opravit nelze. Ze správního spisu nevyplývá, že by vlastník žádal o opravu vozovky a že byl odmítnut z důvodu nemožnosti opravit vozovku pro její polohu, šíři apod. Tvrzení o nemožnosti oprav, které bylo stěžejním důvodem žádosti o omezení přístupu, tak zůstalo nepodložené a dle soudu zástupné. Lze předpokládat, že opravu vozovky zajistit lze, jde však o to, s jakými náklady, zda lze vynaložení takových nákladů po vlastníkově požadovat či nikoliv. Tyto skutečnosti musí být ve správním řízení prokázány.
49. Kromě oprávněných zájmů vlastníka nebyla dostatečně prokázána ani nezbytnost omezení veřejného přístupu. V žádosti o omezení přístupu vlastník nevysvětluje, jak se nynější stav

změnil od předchozího a proč je v současnosti nutné provoz na dané komunikaci omezit. Pro posouzení veškerých relevantních okolností je přitom tato skutečnost významná (viz bod 44 shora). Pokud by ke zvýšení dopravy vysokotonážních vozidel na daném úseku došlo, mohla by být žádost úspěšná. Žalobci však ve svých podáních tvrdí, že komunikaci využívají nákladním vozem jen dva až třikrát ročně k zajištění dovozu pevného paliva pro vytápění domu a odvozu jímky. Jejich tvrzení odporuje vyjádření silničního správního úřadu obsažené v předkládací zprávě k podanému odvolání ze dne 21. 1. 2016. Z něho vyplývá, že žalobci jsou vlastníky kolového traktoru a nákladního vozu Avia a nechávají přes svůj pozemek projíždět lesnický traktor, který nad jejich nemovitostí těží dřevo. Vyjádření žalobců a tvrzení silničního správního úřadu jsou v rozporu. Je tak nezbytné v tomto směru dokazování doplnit a zjistit frekvenci pohybu vysokotonážních vozidel po předmětné komunikaci, případně srovnat stav současný se stavem minulým a ověřit, zda ke zhoršení kvality komunikace mohlo dojít právě v důsledku zvýšení provozu těžkotonážních vozidel. K tomu pravděpodobně nebude nezbytné zpracovávat znalecký posudek či studii, ale zpravidla postačí konání místního šetření a ústního jednání za účasti vlastníka komunikace a osob, které komunikaci využívají k přístupu ke svým pozemkům. I z odborné literatury vyplývá, že silniční správní úřad by měl v řízení o omezení přístupu zpravidla provést místní ohledání předmětné účelové komunikace, nejlépe spojené s ústním jednáním (srov. ČERNÍNOVÁ, M. a kol. opus cit. výše).

50. K námitce, že v řízení nebylo zohledněno vedení veřejné místní účelové komunikace i na dalších pozemcích, soud uvádí, že správní orgány jsou povinny při rozhodování o žádosti o omezení veřejného přístupu zohlednit i širší souvislosti a okolnosti případu. Je pravdou, že silniční správní úřad je vázán rozsahem žádosti, otázku omezení veřejného přístupu však musí posoudit komplexně. V souladu s § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích silniční správní úřad zkoumá i proporcionalitu a míru zásahu do práv ostatních osob dotčených omezením přístupu na komunikaci, tedy i to, zda není případné omezení zaměřeno účelově jen vůči některým vlastníkům. Ze správního spisu soud účelovost žádosti vlastníka komunikace nezjistil, je však nutné zabývat se i těmito okolnostmi při poměrování oprávněných zájmů vlastníka se zájmy ostatních vlastníků, kteří komunikaci využívají k zajištění přístupu ke svým pozemkům. Není rovněž vyloučeno, aby z případného omezení přístupu vozidel nad 3,5 t byli např. majitelé přiléhajících pozemků vyjmuti.
51. Soud uzavírá, že na základě provedených důkazů nebyla v předcházejícím řízení prokázána nezbytnost omezení veřejného přístupu na komunikaci ani naléhavý právní zájem vlastníka. Soud není oprávněn za současné situace rozhodnutí správních orgánů jakkoliv předvídat. Nejprve bude nutné v popsaném směru doplnit skutkový stav a poté o žádosti rozhodnout. Námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu je tak důvodná.
52. Námitkami ohledně neprovádění zimní údržby na předmětné komunikaci se soud nezabýval. Jak správně poznamenal žalovaný, provádění či neprovádění zimní údržby na předmětné komunikaci není určující pro rozhodování o omezení veřejného přístupu podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích.
53. Nedůvodnými shledal soud i výtky žalobců, že Posouzení zpracované společností A-Projekt zpracovala neoprávněná osoba. Jak žalovaný správně poznamenal, na Posouzení nelze nahlížet jako na znalecký posudek, ale jako na odborné vyjádření. Skutečnost, že Ing. V., který posudek zpracoval, je autorizovaným inženýrem pro pozemní stavby,

nikoliv pro stavby dopravní, neznamená, že by Ing. V. jménem společnosti A-Projekt nebyl oprávněn vystavit posudek vhodnosti místní účelové komunikace pro provoz „těžké dopravy“. Pokud by žalobci se závěry uvedeného posudku polemizovali, je na nich, aby závěry posudku novými důkazy zpochybnili. Dokud tak nebude učiněno, lze ze závěrů tohoto Posouzení vycházet. Nic to však nemění na závěrech soudu popsanych v bodě 48 shora, že uvedený dokument neprokazuje poškozování oprávněných zájmů vlastníka, tedy že by k poškozování komunikace docházelo právě v důsledku provozu těžké dopravy.

54. K návrhům důkazů, které žalobci přiložili ke svému podání ze dne 22. 7. 2016, soud uvádí následující. Dokazování katastrálními mapami, resp. výpisy z katastru nemovitostí obsaženými na č. l. 36 – 45 a 48 až 49 soudního spisu, jež má dokládat způsob vedení předmětné místní komunikace, umístění nemovitosti žalobců a osoby zúčastněné na řízení, by bylo nadbytečné. Uvedené skutečnosti jsou řádně dokumentovány ve správním spise a o způsobu vedení komunikace či o jejím umístění mezi účastníky není sporu. Co se týče fotografií označených jako příloha č. 6 a 7 (založených na č. l. 46 a 47 soudního spisu), tyto nejsou pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí relevantní. Fotografie mají dokumentovat spory mezi žalobci a osobou zúčastněnou na řízení č. 1 ohledně omezení průjezdnosti místní účelové komunikace z důvodu přesahování větví z pozemku osoby zúčastněné na řízení č. 1 na komunikaci. Pro rozhodování o omezení veřejného přístupu dle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích však případné spory mezi vlastníky přilehlých nemovitostí nejsou významné. Soud proto navrhanými důkazy neprováděl dokazování a rozhodl o věci samé bez jednání [§ 51 odst. 2 a § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

VII. Závěr a náklady řízení

55. Důkazy z nichž správní orgány v předmětné věci vycházely, jsou podle soudu nedostatečné pro řádné rozhodnutí o žádosti o omezení veřejného užívání účelové komunikace dle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Skutkový stav vyžaduje zásadní doplnění, proto soud napadené rozhodnutí pro vady řízení dle § 76 odst. 1 písm. b), § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Bude tedy na správních orgánech, aby v intencích výše uvedených závěrů soudu (zejm. body 48 až 50) skutkový stav dokazováním doplnily a poté znovu rozhodly o žádosti vlastníka o omezení veřejného užívání účelové komunikace.
56. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci byli ve věci úspěšní, soud jim proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Vzhledem k tomu, že žalobci jsou v řízení zastoupeni obecným zmocněncem, přísluší jim náhrada nákladů řízení za zaplacený soudní poplatek ve výši 6000 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.
57. Výrok o náhradě nákladů řízení osob zúčastněných na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s. V dané věci soud osobám zúčastněným na řízení neuložil žádnou povinnost, současně pak neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro přiznání práva na náhradu jejich dalších nákladů řízení (ostatně osoby zúčastněné na řízení takové důvody ani netvrdily).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 27. 6. 2018

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu